

RECENZÍÓK

Vizuális kivonat: Magyarország – Egészségügyi országprofil 2023

Visual extract: Hungary – Country Health Profile 2023

Ismertető: [Vitrai József](#)

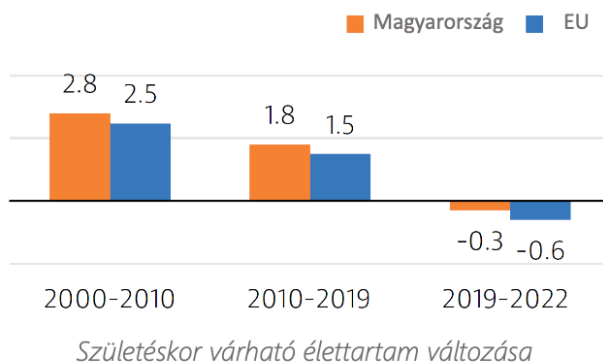
Doi: [10.58701/mej.14086](https://doi.org/10.58701/mej.14086)

Kulcsszavak: egészségjelentés

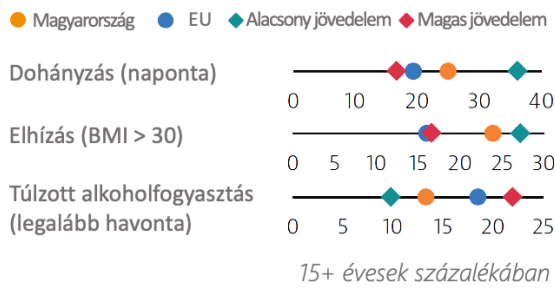
Keywords: health report

Az "Egészségügyi helyzet az EU-ban" című országprofilok tömör és szakpolitikai szempontból releváns áttekintést nyújtanak az EU/Európai Gazdasági Térség egészségéről és egészségügyi rendszereiről. (OECD/European Observatory on Health Systems and Policies, 2023) Az egyes országok sajátos jellemzőit és kihívásait hangsúlyozzák az országok közötti összehasonlítások tükrében. A cél az, hogy a politikai döntéshozók és a befolyásoló szereplők számára a kölcsönös tanulás és az önkéntes csere eszköze legyen. A sorozat kezdete óta először az "Országok egészségügyi profilja"-inak 2023-as kiadása külön fejezetet szentel a

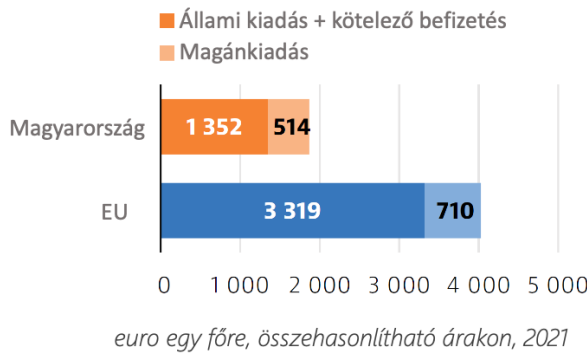
mentális egészségnek. A profilok az OECD és az Európai Bizottsággal együttműködve az Egészségügyi Rendszerek és Politikák Európai Megfigyelőközpontjának (*European Observatory on Health Systems and Policies*) közös munkája. A csoport hálás az egészségügyi rendszerek és politikák megfigyelőhálózatának (*Health Systems and Policy Monitor network*), az OECD Egészségügyi Bizottságának és az EU Egészségügyi Rendszerek Teljesítményértékelés Szakértői Csoportnak (*EU Expert Group on Health Systems Performance Assessment; HSPA*) nyújtott értékes megjegyzésekért és javaslatokért.

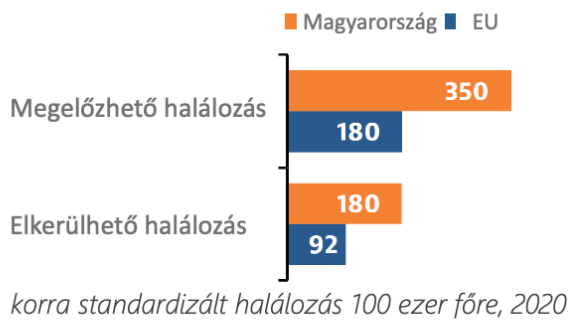
Egészségi állapot: Miután 2000-től kezdődően közel két évtizeden át az EU átlagát meghaladóan nőtt a születéskor várható élettartam, 2019 és 2022 között Magyarországon összességében 0,3 évvel csökkent a várható élettartam. Ez a COVID-19 világjárvány idején az EU-ban tapasztalt átlagos csökkenés felét jelenti. A születéskor várható élettartam 2022-ben 76,2 év, ami az ötödik legalacsonyabb érték az EU-ban.

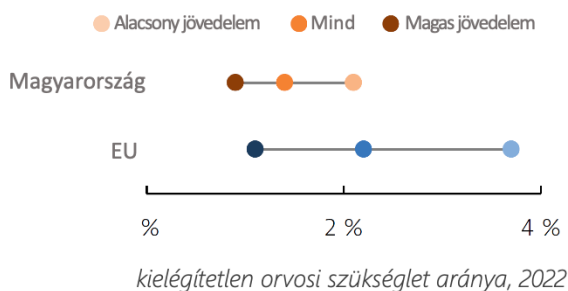
Kockázati tényezők: A magyarok többet dohányoznak és magasabb az elhízás szintje, mint uniós társaiké. Ezzel szemben a túlzott alkoholfogyasztás gyakorisága alacsonyabb az EU átlagánál. A legalacsonyabb jövedelmi ötödbe tartozók sokkal nagyobb valószínűséggel dohányoznak és elhízottak. Ezzel szemben a legmagasabb jövedelmi ötödbe tartozó magyarok kétszer nagyobb valószínűséggel számolnak be erős alkoholfogyasztásról, mint a legalacsonyabb ötödbe tartozók.

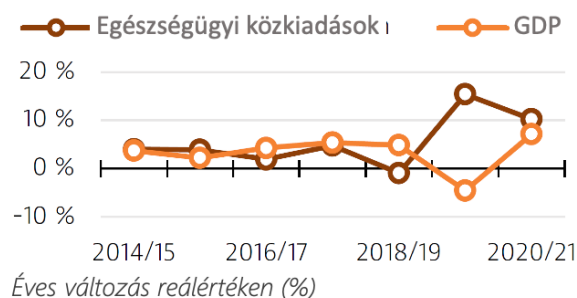
Egészségügyi rendszer: Bár az összes egészségügyi kiadás folyamatosan növekszik, 2021-ben Magyarország az egy főre jutó 1 866 EUR-val kevesebb, mint a felét költötte az EU átlagos egészségügyi kiadásainak. Az egészségügyre fordított közpénzek aránya Magyarországon (a jelenlegi egészségügyi kiadások 72,5 %-a) szintén jóval az uniós átlag (81,1 %) alatt van.

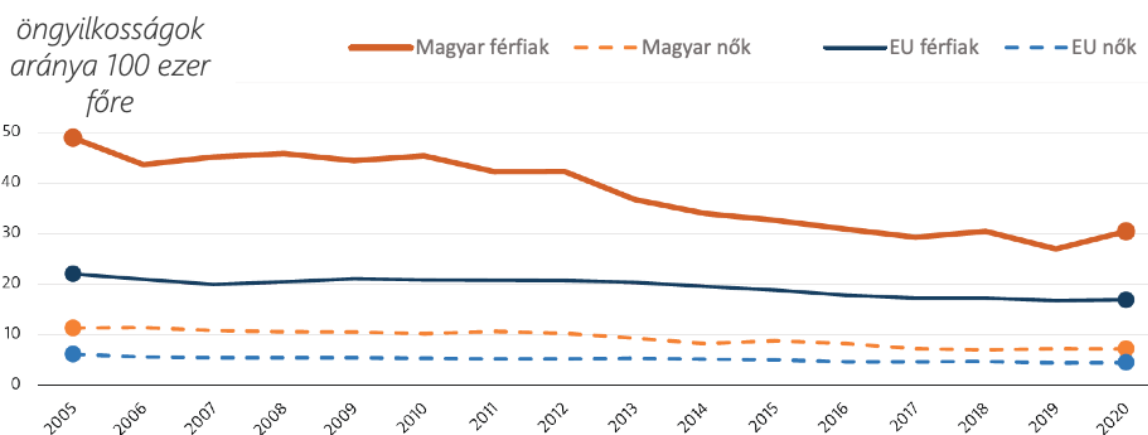
Hatékonyság: Az elkerülhető halálozási arányok Magyarországon sokkal magasabbak, mint az EU egészében: mind a népegészségügyi beavatkozásokkal megelőzhető, mind az orvosi ellátással elkerülhető halálozási arány 100 000 lakosra vetítve közel kétszerese az uniós átlagnak. A több évig tartó folyamatos csökkenés után a megelőzhető halálozás 2020-ban megugrott, mivel a COVID-19-nek tulajdonított halálesetek a halálozási statisztikákban megelőzhetőnek minősülnek.

Hozáférhetőség: Az EU-SILC adatai szerint az orvosi vizsgálatokra vonatkozó kielégítetlen igényeket jelző magyarok aránya 2022-ben az uniós átlag alatt volt. Emellett a magas és az alacsony jövedelmű magyarországi csoportok között az önbevallásuk szerint kielégítetlen egészségügyi szükségletek tekintetében a különbség jóval kisebb volt, mint az uniós átlag.

Ellenálló képesség: Az egészségügyi közkiadások növekedése Magyarországon 2016/17-től a COVID-19 világjárvány kezdetéig a GDP növekedési üteme alatt maradt. A népegészségügyi vészhelyzet idején az egészségügyi rendszer megsegítésére szolgáló nagymértékű kiadásnövekedés azt jelenti, hogy a közkiadások növekedési üteme 2020-ban és 2021-ben messze meghaladja a korábbi éveket.

Mentális egészség: Annak ellenére, hogy 2020 óta jelentős csökkenés tapasztalható, Magyarországon az öngyilkossági arány a férfiak körében az egyik legmagasabb az EU-ban 100 000 lakosra vetítve. Becslések szerint 2019-ben a magyarok 14 %-ának volt valamilyen mentális egészségügyi problémája, míg az EU-ban ez az arány 17 %. A magyarok mentális problémáinak megoszlása nagyrészt hasonló az uniós átlaghoz, Magyarországon valamivel kevesebb szorongásos és depressziós diagnózist diagnosztizáltak. A magyarok által a COVID-19 világjárvány idején bejelentett kielégítetlen egészségügyi szükségletek mintegy 15%-a a mentális egészségügyi ellátáshoz kapcsolódott.

HIVATKOZÁSOK

OECD/European Observatory on Health Systems and Policies (2023), [Magyarország: Egészségügyi országprofil 2023](#), State of Health in the EU, OECD Publishing, Paris/European Observatory on Health Systems and Policies, Brussels.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A cikk elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja támogatta.

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Vitrai József
Széchenyi István Egyetem Egészség- és Sporttudományi Kar Preventív Egészségtudományi Tanszék, Győr
vitrai.jozsef@gmail.com

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2023. 12. 30.
Elfogadva: 2024. 01. 05.
Megjelentetve: 2024. 03. 11.

Copyright © 2024 Vitrai József. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.